

6.4.54 T. sport

Zdolání hlavního hřebenu Vysokých Tater

Jak často byly již vyzdvíženy mimořádné hodnoty horolezeckého sportu a jejich přínos pro zvýšení brannosti národa! Tento tvrdý sport vychovává lidi pevné vůle, zdárné a odolné, kteří dovedou jít za svým cílem i při obtížích, jaké nenalezeme v žádném jiném sportu. Přesvědčivým důkazem toho je dopis čtyř horolezeckých reprezentantů, kde mi skromně a jen v suchých faktech podávají zprávu o překonání hlavního hřebenu Vysokých Tater v zimě. Piší:

»Devátého března 1954 jsme nastoupili a 18. března dokončili přechod Tater od východu k západu za zimních podmínek. Při příjezdu do Tater byla situace zcela beznadějná. Stále sněžilo a nevypadalo to na zlepšení. Když se počasí přece jen zlepšilo, nastoupili jsme 9. března z Kežmarské chaty na hřeben. Počasí bylo celkem slušné, ale zato naprosto špatné sněhové podmínky, místy přes metr prašanu, takže i lehký terén šel pomalu a museli jsme se pracně prošlapávat.

První den jsme se dostali pod Černé sedlo. Přesto, že jsme měli útočné stany, byla v noci poměrně zima (v noci bývalo stále -10 až -15 stupňů C). Druhý den jsme spali pod Ladovou Kopou. Ten den odpoledne padal sníh. Třetí den jsme došli pod Svišťové sedlo. Počasí se zhoršilo. Čtvrtý den se nedalo vůbec vylézt ze stanu; vítr a husté sněžilo. Napadlo asi 20 cm nového sněhu, což ztížilo další postup. Pátý den jsme došli pod Litvorové věže. Na Litvorovském hřebenu jsme měli potíže s prašanem, ale dál už se pomalu začal dělat firm. Další bivač byl pod Železnou Branou, následující v Rumanově sedle, poté pod Volovým Chrbátem, pod Zadním Mnichem a poslední už za Liliovým sedlem v Tiché dolině. Ke konci hřebenu nás nejvíce trápilo mokro; všechno jsme měli promočené a v noci to zmrzlo.

Výzbroj v krátkosti: boty asi po 25 kg, v Železně bráně jsme přibrali

asi 10 kg potravin. Každá dvojka měla útočný stan, Žďárského pytel, lano a navíc ještě lano pro obě dvojky na slánění. Na sobě jsme měli vlněné pumpky, celťové kalhoty, větrovky, boty s trikuny. Dále na osobu čtyři páry rukavic, šest šňob, čtyři karabiny, dvě smyčky, kladivo, cepin, svetr. Každý z nás si však přinesl nějakou tu omrzlinu (nohy a prsty rukou). To je tak v krátkosti všechno. Zdravíme té... Radan, Karel, Bohouš, Jirka.

Je to opravdu krátká zpráva, říkájí jen to nejnnutnější. Laik si ji přečte celkem bez pohnutí, hlavně jestliže sedí u teplých kamen. Ale ti, kdo provozují horolezectví, nebo naši vojáci, ti všichni velmi dobře chápou, co taková zpráva znamená. V naší armádě se stále více oceňuje, jak skvělou přípravou pro tvrdý vojenský výcvik je právě horolezecký sport.

Naši reprezentanti v své zprávě hlásí jen suchá fakta. Pokládám proto za správné vyzdvihnout i to, o čem se nezmínují.

Původně zahájily plánovitou přípravu dvě dvojky (dvoučlenné lanové družstvo), aby se pak pokusily o přechod Tater každá zvlášť. Přesvědčili jsme však soudruhy, že bude lépe, půjdou-li obě dvojky společně a budou tak mít možnost si pomáhat i snížit zároveň nebezpečí celého podniku. Vždyť v Sovětském svazu ty nejtěžší výstupy v Pamiru a Tan—Šanu uskutečňují daleko početnější kolektivy a zajišťují tak snížení rizika na minimum.

Při příjezdu reprezentantů do Tater byly tam takové povětrnostní a sněhové podmínky, za jakých se obvykle od tak vážného podniku upouští. I za normálních zimních podmínek nelze s jistotou říci, zda se přechod zdaří či ne; uvažte jen, že tu jde o zdolání 30 km hřebenu s padesáti vrcholy a celkovým výškovým rozdílem 7000 m. Uvažte dále, že v Alpách i jinde se takové tury podnikají na firmu nebo na sně-

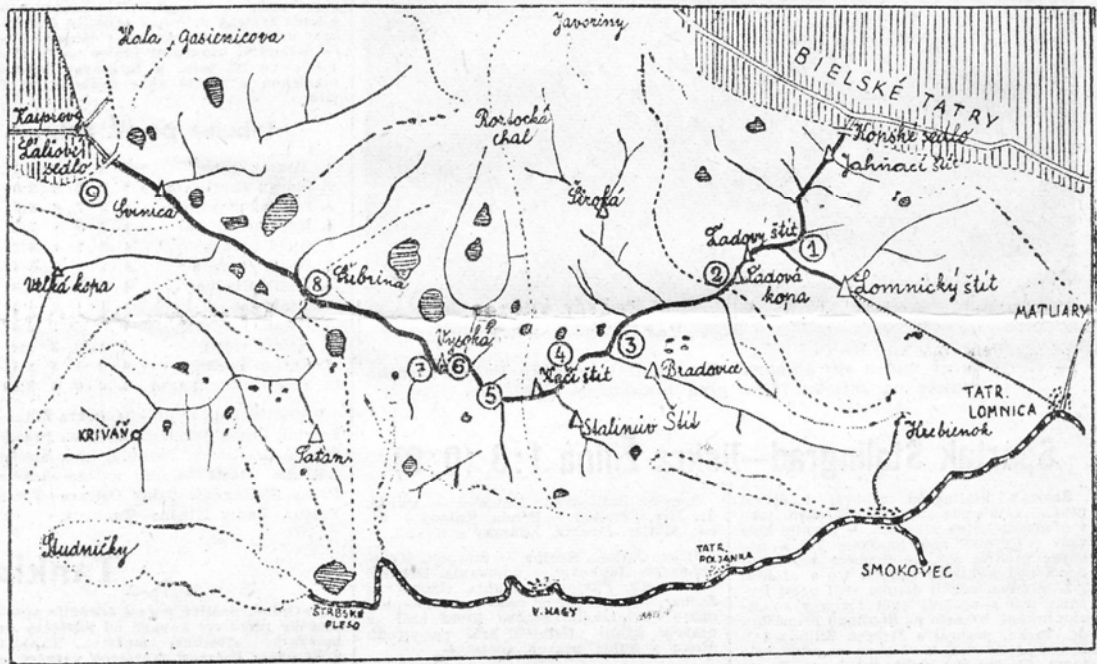
hu větrem udusaném, zatím co v Tatrách bylo na starém zledovatělém sněhu přes metr prašanu!

Porovnáním tak různých podmínek teprve vynikne nesmírná obtížnost tury a nepoměrné zvýšené nebezpečí lavin a zřícení. Rozhodli-li se reprezentanti, že i za těchto okolností půjdou, svědčí to o jejich správné morální a fyzické přípravě, jakož i důvěře v soudružský kolektiv. Řekli si prostě, že jsou schopni předsevzatý úkol splnit i za ztížených podmínek. Věděli dobře, že to nebudou mít lehké a že něco zakusí, protože počítali minimálně s deseti až jedenácti dny na celý hřeben. Ale šli přesto!

Je mnoho horolezců, kteří byli nuceni na tuře »bivakovat« za mrazu. Ale bivakovat devět nocí za sebou po celodenní vysilující dřině (jakou je vždy zimní lezení, spojené s prošlapáváním stopy po pás ve sněhu), bivakovat za patnáctistupňového mrazu, kdy promočený oděv, boty i lana zmrznou na kámen, kdy je nutno stále střežit končetiny před omrznutím a neztrácet bojovnost ani po celodenním a celonocním ležení v útočném stanu (den, kdy nemohl pro nečas pokračovat) — to je výkon zaslouhující plně úcty a hlavně vyžadující skutečné chlapy.

Kdo jsou ti čtyři vynikající sportovci? Mistr sportu Karel Cerman je strojním zámečnickem a na svém pracovišti v Lomnici n. P. patří k vzorným pracovníkům. Jiří Mašek je brusičem skla a i on je vzorným pracovníkem. Radan Kuchař a Bohouš Svatoš jsou technickými úředníky, kteří se vrátili z vojenské služby s vyznamenáním vzorného vojáka. Kromě mistra sportu Karla Cermana zbyvající mají první výkonnostní třídu. Všichni čtyři jsou představiteli našich sportovců, kteří jsou připraveni k práci a obraně své vlasti.

R. O. BAUŠE,
předseda horolezecké sekce SVTVS

Schematické znázornění hřebenu Vysokých Tater, který zlezli čtyři naši horolezci za zimních podmínek v devíti dnech. Cestu vykonali od východu k západu (odprava doleva). Čísla v kroužku označují nocování: 1. Černé sedlo (2226 m), 2. Ladová kopa (2611 m), 3. Svišťové sedlo (2221 m), 4. Litvorové věže (2500 m), 5. Železná brána (2255 m), 6. Rumanovo sedlo (2280 m), 7. Volový chrbát (2338 m), 8. Zadní Mnich (2100 m), 9. Laliové sedlo (1954 m)